

OSOGUNEKO ERAKASKERA

2001-2002 IKHAS. URTEA.

① ELHEKETA: ASTE HUNTAKO SOLAS-GAIA

- 1) Uda bethian norat zozoan Sempertarak?
- 2) Zer oro zen?
- 3) Nola heldu ziren ogiak? Ete arthoak?

①

PIARRES I

Eliza-Phestak

Uda bethian harat bazoazin. Uda bat ederra, eta ederra bezala, ona; zeru urdin lilluragarriena, iguzki bero eta gozoa; gauak aldiz izar-ihintz baliosenaz goxatuak. Ogiak heldu ziren erhotuak, urhacaren pare, fercka baten galdez bezala, eta itsasoan uhainak bezala, farra farra alderdi guzietara kurtuak haizearekin.

Arthoak, bi-hiru aldiz jorratuak, ezin aski luzatuz ari ziren hek ere, eta, gauza segura,

"Jon Doni Joanez gordaturen zutela oiloa,
Jon Doni Petritz aldiz... ardia".

Klok, klok, kuku-mauka ari ziren non nahi aphoak eta xixtuka. Oihanaldari hurbil, aintzira batean, sugea sorro azpian sumaturik, igelak, ihien¹ artean begi handi batzuekin, kurumilkatuak, elgarri ari ziren:

"Ikusi duka?"

-Nor?

-Lepho-lux (sugca)?

-Nik ez!

-Hik ez, nik ez!"

Eta guziak betan hasiko ziren gero, bethi'ta zaluago, hatsa galdu arte:

"Hik ez, nik ez, hik ez, nik ez, hik ez, nik ez!" *Ban-ban*

② ADITZE IKASKUNTEA.

31. harat bazoazin 32. Ikusi duka?

31. ^{bi} eta 31.eko aditzzen herroak berdinka zkitzue.

31. JOAN. Aller. INDICATIF

<u>Présent :</u>		<u>Imparfait</u>
Ni noa = je vais		N. mindoan = j'allais
Hi hooa = tu vas		H. hindoan = tu allais
Zu zoatzji = vous allez		Z. zinoatzji = vs alliez
Hura doa = il va		H. zoan = il allait
Gu goatzji = nous allons		G. ginoazji = ns allions
Zuek zoazte = vous allez		Z. zinoazten = vs alliez
Hek doatzji = ils vont		H. zoatzjin = ils allaient

32. UKAN. Indicatif. Présent

<u>C.D.S</u>	<u>CDP</u>
Nik dut = je l'ai	N. ditut = je les ai
Hik dukjn = tu l'as	H. ditukjn = tu les as
Zuk duzue = vous l'avez	Z. dituzue = vous les avez
Harek du = il l'a	H. ditu = il les a
Guk duzue = nous l'avons	G. dituzue = nous les avons
Zuek duzue = vous l'avez	Z. dituzue = vous les avez
Heiek dute = ils l'ont	H. dituzte = ils les ont

31. ^{bi} JOAN. Conditionnel. Subjonctif Présent. Imparfait

Ni mindoake = j'irais	Ni noan = que j'aie	INUSITE
Hi hindoake = tu irais	Hi hoan = que tu aies	
Zu zinoazke = vs iriez	Zu zoazjin = q. vs alliez	
Hura loake = il irait	Hura doan = q. il aie	
Gu ginoazke = ns irions	Gu goazjin = q. ns allions	
Zuek zinoazkete = vs iriez	Zuek zoazten = q. vs alliez	
Hek loazke = ils iraient	Hek doatzjin = q. ils aient	

POTENTIEL PRÉSENT

IMPARFAIT

Ni noake = je peux aller	N. mindoaken = je pouvais aller
Hi hoake = tu peux aller	H. hindoaken = tu pouvais aller
Zu zoazke = vs pouvez aller	Z. zinoazken = vs pouviez aller
Hura doake = il peut aller	H. zoaken = il pouvait aller
Gu goazke = ns pouvons aller	G. ginoazken = ns pouvions aller
Zuek zoazkete = vs pouvez aller	Z. zinoazketen = vs pouviez aller
Hek doazke = ils peuvent aller	H. zoazken = ils pouvaient aller

Conjugaison familière selon homme ou femme

<u>A homme CDS</u>	<u>CDP</u>	<u>A femme CDS</u>	<u>CDP</u>
Nik diat = je l'ai	ditiat	N. diat = je l'ai	ditiat = je l'ai
Hek duk = tu l'as	dituk	H. diun = tu l'as	ditun = tu l'as
Harek dik = il l'a	ditik	H. din = il, elle l'a	ditin = il, elle l'a
Guk diagu = ns l'avons	ditiaqu	G. diagu = ns l'avons	ditiaqu = ns l'avons
Zuek duzue = vs l'avez	dituzue	Z. duzue = vs l'avez	dituzue = vs l'avez
Heiek die = ils l'ont	ditie	H. dine = ils l'ont	ditine = ils l'ont